

Teorie pravděpodobnosti

- náhodný pokus

...je takový, který může nabývat kteréhokoli výsledku z možných (hod kostkou, losování loterie).

- náhodný jev

...je výsledek náhodného pokusu (při hodu kostkou padne 6, můj los vyhraje v loterii).

1. Klasická definice pravděpodobnosti

Pravděpodobnost náhodného jevu A :

$$P(A) = \frac{m}{n}$$

n – počet všech možných výsledků pokusu
 m – počet všech možných pokusů příznivých jevu A

např.: Určete s jakou pravděpodobností padne v jednom hodu jednou kostkou 1.

$$P(A) = \frac{1}{6}$$

např.: Určete s jakou pravděpodobností vyhraje první cenu ve sportce, jestliže vsadím jeden sloupec na jeden tah.

$$P(A) = \frac{1}{C(49, 6)} = \frac{1}{\frac{49!}{43!6!}} = 7.1 \cdot 10^{-8}$$

- Pravděpodobnost každého náhodného jevu $P(A) \in \langle 0; 1 \rangle$, $0 \leq P \leq 1$

- Pravděpodobnost nemožného jevu (např. při hodu kostkou padne číslo > 6) je 0.

- Pravděpodobnost jistého jevu (při hodu kostkou padne číslo ≤ 6) je 1.

- Pravděpodobnost doplňkového jevu k jevu A je $P(A') = 1 - P(A)$, kde A' je jev, pro který jsou příznivé ty výsledky, které nejsou příznivé pro A .

např.: Pravděpodobnost, že při hodu kostkou padne 6:

$$P(A) = \frac{1}{6}$$

Pravděpodobnost, že při hodu kostkou nepadne 6:

$$P(A') = 1 - \frac{1}{6} = \frac{5}{6}$$

2. Statistická definice pravděpodobnosti

$$P(A) = \frac{n(A)}{n}$$

n – počet opakování pokusu
 $n(A)$ – počet výsledků pokusu, kdy nastal jev A

3. Pravděpodobnost průniku nezávislých jevů

$$P(A \cap B) = P(A) * P(B)$$

např.: Určete s jakou pravděpodobností padne na dvou kostkách číslo 6.

$$P(A \cap B) = \frac{1}{6} * \frac{1}{6} = \frac{1}{36}$$

4. Pravděpodobnost sjednocení nezávislých jevů

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

Pro neslučitelné jevy $P(A \cup B) = P(A) + P(B)$

např.: Určete pravděpodobnost, že při hodu kostkou padne číslo liché nebo větší než 3.

$$P(A \cup B) = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{6} = \frac{5}{6}$$

5. Pravděpodobnost při opakování pokusu

Pravděpodobnost, že jev A při n -násobném opakování pokusu nastane právě k -krát.

$$P = \binom{n}{k} [P(A)]^k (1 - P(A))^{n-k}$$

např.: Hodíme 10 mincemi. Jaká je pravděpodobnost, že na 8 z nich padne orel?

$$P = \binom{10}{8} \left(\frac{1}{2}\right)^8 \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{10!}{2! * 8!} * \frac{1}{8} * \frac{1}{4} = \frac{90}{256} * \frac{1}{4} = \frac{90}{1024} = 0.087890625$$

$= \frac{90}{1024} = 0.087890625$